

▶ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

▶ Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի
2017թ. գործունեության վերաբերյալ

▶ Երևան, 2018

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Բովանդակություն

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ	2
ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ	3
ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	4
ՌԻՍԿԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	6
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	12
Ներպետական համագործակցություն	12
Միջազգային համագործակցություն	17
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	20
Հավելված 1. Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ցանկը	21
Հավելված 2. Հաշվետու անձանց համար իրականացված ուսուցումներ	22
Հավելված 3. Փոխըմբռնման համաձայնագրեր	23

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

Գնահատման հաշվետվություն

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի կողմից հաստատված Հայաստանի Հանրապետության ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի 5-րդ փուլի փոխադարձ գնահատման հաշվետվություն

Եվրասիական խումբ

Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հարցերով եվրասիական տարածաշրջանի երկրների խումբ

Էզմոնտ խումբ

Ֆինանսական հետախուզության մարմինների Էզմոնտ խումբ

ԿԳՀ

Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն

ՄԱԿ

Միացյալ ազգերի կազմակերպություն

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ

Եվրոպայի խորհրդի փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի միջոցառումների գնահատման փորձագետների ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ

Միջգերատեսչական հանձնաժողով

«ՀՀ փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ տարվող պայքարի հարցերով» միջգերատեսչական հանձնաժողով

ՓԼ/ԱՖ

Փողերի լվացում և ահաբեկչության ֆինանսավորում

ՖԴԿ

ՀՀ ԿԲ ֆինանսական դիտարկումների կենտրոն

ՖՀՄ

Ֆինանսական հետախուզության մարմին

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Սույն հաշվետվությամբ ներկայացվում են 2017 թվականի ընթացքում ՖԴԿ-ի կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում իրականացված աշխատանքները: Մասնավորապես, ըստ համապատասխան բաժինների անդրադարձ է կատարվում հետևյալ թեմաներին՝

- **Գործարքների վերաբերյալ տեղեկություններ.** ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ՖԴԿ-ին տրամադրված պարտադիր տեղեկացման ենթակա և կասկածելի գործարքների վերաբերյալ,
- **Ռիսկերի վերլուծություններ և կանխարգելիչ միջոցառումներ.** ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի բացահայտմանն ուղղված ռազմավարական վերլուծությունների և բացահայտված ռիսկերի զսպմանն ուղղությամբ ձեռնարկված կանխարգելիչ միջոցառումների, հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրված հանձնարարականների վերաբերյալ,
- **Համագործակցություն.** ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտի ինչպես ներպետական, այնպես էլ միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության՝ մասնավորապես կատարված աշխատանքների, իրականացված միջոցառումների, միջազգային կառույցների կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ՀՀ-ին տրված գնահատականների վերաբերյալ,
- **Տեղեկատվական համակարգեր.** ներկայացվում են տեղեկություններ ՖԴԿ տվյալների շտեմարանի, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտի առցանց ուսուցման համակարգի, ՄՏՏ համակարգի զարգացման վերաբերյալ:

Հաշվետվության հավելվածում ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՖԴԿ-ում հաշվառված հաշվետվություն տրամադրող անձանց, վերջիններիս համար իրականացված ուսուցումների, ներպետական և միջազգային գործընկերների հետ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի վերաբերյալ:

Սույն հաշվետվությունը ներկայացվում է ի կատարումն «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետի:

ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՖԴԿ-ն հաշվետվություն տրամադրող անձանցից ստանում է Օրենքով սահմանված պարտադիր տեղեկացման շեմը գերազանցող կանխիկ և անկանխիկ գործարքների, ինչպես նաև կասկածելի գործարքների վերաբերյալ հաշվետվություններ: Ստորև ներկայացվում է վիճակագրական տեղեկատվություն 2016-2017 թթ. ստացված հաշվետվությունների վերաբերյալ:

ԿԱՆԽԻԿ ԵՎ ԿԱՊԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օրենսդրական պահանջ

2017 **232635**

5մլն դրամը գերազանցող գործարքներ

2016 **206065**

ԱՆԿԱՆԻԿ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օրենսդրական պահանջ

2017 **193460**

20մլն դրամը գերազանցող գործարքներ և
50մլն դրամը գերազանցող անշարժ
գույքի առուվաճառքի գործարքներ

2016 **168329**

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օրենսդրական պահանջ

2017 **280**

Կասկածելի գործարքներ կամ
գործարար հարաբերություններ

2016 **256**

**ԿԳՀ-ները վերաբերել են
փողերի լվացմանը և
նախորդող
հանցագործությունների
վերաբերյալ կասկածներին**

Ինչպես ներկայացված է վերը նշված աղյուսակում, 2016-2017թթ. ընթացքում ՖԴԿ-ն ստացել է համապատասխանաբար՝ 256 և 280 ԿԳՀ, որոնց գերակշիռ մասը՝ համապատասխանաբար 245-ը և 259-ը, ներկայացվել է բանկերի կողմից:

Ստացված ԿԳՀ-ները վերաբերել են փողերի լվացմանը և դրան նախորդող հանցագործությունների հետ կապված կասկածներին:

Ստորև ներկայացվում են բանկերի կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ներում ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ներգրավվածության վերաբերյալ ամփոփ տվյալներ.

	Ֆիզիկական անձիք		Իրավաբանական անձիք	
	ՀՀ ռեզիդենտ	Ոչ ռեզիդենտ	ՀՀ ռեզիդենտ	Ոչ ռեզիդենտ
2016	214	32	73	60
2017	178	49	93	79

Ներկայացված ԿԳՀ-ների վերլուծության արդյունքում կարելի է նշել, որ ռեզիդենտ անձանց ներգրավվածությամբ ԿԳՀ-ները (թե՛ ֆիզիկական, թե՛ իրավաբանական անձանց մասով) հիմնականում վերաբերում են հարկային պարտավորություններից խուսափելու, ապօրինի ձեռնարկատիրություն իրականացնելու նպատակով գործարքներին: Ինչ վերաբերում է ոչ ռեզիդենտներին, ապա ֆիզիկական անձանց ներգրավվածությամբ ԿԳՀ-ները հիմնականում վերաբերում են տարատեսակ խարդախության սխեմաներին (այդ թվում՝ քարտային տվյալների ապօրինի օգտագործմամբ, զանգվածային մարքեթինգի մոդելով խարդախության սխեմաներ և այլն), իսկ իրավաբանական անձանց մասնակցությամբ ԿԳՀ-ները՝ ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆինանսական միջոցների տարանցիկ փոխանցումներին:

ՌԻՍԿԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում իրականացվող ռիսկերի վերլուծությունները առանցքային նշանակություն ունեն այդ ռիսկերը բացահայտելու, գնահատելու և կանխարգելիչ միջոցառումներ իրականացնելու համար: Ինչպես ՖԴԿ-ն, այնպես էլ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում ընդգրկված մյուս մասնակիցները՝ հաշվետվություն տրամադրող անձինք, վերահսկող և իրավապահ մարմինները, ռիսկերի ուսումնասիրության և կանխարգելիչ միջոցառումների ձեռնարկման գործընթացում ունեն իրենց ուրույն դերը: Սույն մասում, ներկայացվում է տեղեկատվություն հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի՝ որպես ֆինանսական հետախուզության ազգային մարմնի կողմից, իրականացված ռիսկերի վերլուծությունների և կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ: Մասնավորապես, ըստ համապատասխան բաժինների, անդրադարձ է կատարվում հետևյալ թեմաներին.

- **ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի բացահայտման և զսպման նպատակով իրականացված ռազմավարական վերլուծություններ և օրենսդրական փոփոխություններ.** ՓԼ/ԱՖ նոր ռիսկերի բացահայտման և գնահատման նպատակով հաշվետու ժամանակահատվածում հավաքագրվել են տեղեկություններ ինչպես հաշվետու անձանցից, այնպես էլ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում ընդգրկված մյուս մասնակիցներից,

- **Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղված հանձնարարականներ (ծանուցումներ).** Հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրվել են կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացմանն ուղղված հանձնարարականներ,

- **Հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների միասնական պրակտիկայի ապահովման ուղղությամբ իրականացված աշխատանքներ.** Կազմակերպվել են քննարկումներ հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված պահանջների պրակտիկ կիրառությունը հասկանալու և միասնական պրակտիկայի ապահովմանն ուղղված քայլեր ձեռնարկելու համար,

- **Ուսուցումներ.** Իրականացվել են ուսուցումներ ուղղված հաշվետվություն տրամադրող անձանց, իրավապահ և վերահսկող մարմինների աշխատակիցների ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում կարողությունների զարգացմանը, որոնց վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Հավելված 2-ում:

Հարկ է նշել, որ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում կանխարգելիչ միջոցառումների շարունակական իրականացումը գտնվում է ՖԴԿ-ի և ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում ընդգրկված մյուս մասնակիցների ուշադրության կենտրոնում:

**ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի բացահայտման և զսպման նպատակով իրականացված
ռազմավարական վերլուծություններ և օրենսդրական փոփոխություններ**

ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի բացահայտման և զսպման նպատակով ՖԴԿ-ի կողմից պարբերաբար իրականացվում են ռազմավարական վերլուծություններ:

***Վերսկայել են ՓԼ/ԱՖ
ռիսկերի ազգային
գնահատման ուղղությամբ
իրականացվող
աշխատանքները***

Հայաստանում ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի համակողմանի ռազմավարական վերջին վերլուծությունն իրականացվել է 2014 թվականին, որի արդյունքներն ամփոփվել են «Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ռիսկերի ազգային գնահատման հաշվետվություն»

վերտառությամբ փաստաթղթում¹: Հաշվետու ժամանակահատվածում Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում վերսկսվել են ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի ազգային գնահատման աշխատանքները: Մասնավորապես, քայլեր են ձեռնարկվել ՓԼ նախորդող հանցագործությունների մասով հարուցված քրեական գործերը և դատավճիռները, լատենտային հանցավորության, կոռուպցիայի մակարդակը ուսումնասիրելու և ՓԼ/ԱՖ ռիսկերը գնահատելու, ինչպես նաև առևտրային և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ՓԼ/ԱՖ նպատակներով չարաշահման ռիսկը գնահատելու ուղղությամբ:

Անշարժ գույքի ոլորտում առկա ՓԼ ռիսկերի զսպման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված ՖԴԿ-ի կողմից դեռևս 2016 թվականին մշակվել էր օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթ, որով նախատեսվում է սահմանափակել կանխիկ եղանակով անշարժ գույքի առուվաճառքի գործարքների իրականացումը: Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են օրենսդրական փաթեթի շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ համաձայնեցման և լրամշակման աշխատանքները: Փաթեթով առաջարկվող կարգավորումների առնչությամբ կազմակերպվել են մի շարք հանդիպում-քննարկումներ իրավաբան-գիտնականների հետ: Անհրաժեշտ փոփոխությունների կատարումից հետո Նախագծերի փաթեթը հավանության է արժանացել ՀՀ

***Անշարժ գույքի
առուվաճառքի
գործարքների կանխիկ
եղանակով իրականացման
պահանջ նախատեսող
օրենսդրական փաթեթը
ներկայացվել է ՀՀ
Ազգային ժողով***

¹ Փաստաթուղթը նախատեսված է ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարում ներգրավված իրավասու մարմինների կողմից ծառայողական օգտագործման համար, սակայն դրա ներածությունը և հիմնական եզրահանգումները իրապարակայնորեն հասանելի են ՖԴԿ-ի պաշտոնական կայքէջում հետևյալ հղմամբ՝ https://www.cba.am/Storage/AM/downloads/FDK/risk_assesment/2014_NRA_key_findings_arm.pdf

կառավարության կողմից և ներկայացվել ՀՀ Ազգային ժողով: Նախագծերի փաթեթի ընդունումն ակնկալվում է 2018 թվականի առաջին կիսամյակի ընթացքում:

Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղված հանձնարարականներ (ծանուցումներ)

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կանխարգելիչ միջոցառումների շրջանակում հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրվել են թվով 65 հանձնարարականներ և ծանուցումներ: Դրանք վերաբերել են ստորև նշվող դեպքերի մասով ՓԼ/ԱՖ ռիսկայնության և իրականացվելիք կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ իրազեկելուն, այդ թվում՝

- Խարդախության սխեմաներին բնորոշ տարրեր պարունակող դեպքերին,
- ԱՖ տեսանկյունից բարձր ռիսկային գոտիներից ստացումներին և փոխանցումներին,
- Կանխիկով իրականացվող գործարքներին և գործարար հարաբերություններին,
- «Միջնորդավորված/տարանցիկ» բնույթ կրող փոխանցումներում առկա ռիսկերին:

Հարկ է նշել, որ 2017 թվականի ընթացքում միայն ֆինանսական համակարգում գերակշիռ դիրք զբաղեցնող բանկերի կողմից 52 դեպքով

52 դեպքով մերժվել են ՓԼ ռիսկային գործարքների իրականացումը կամ դադարեցվել են գործարար հարաբերությունները

մերժվել է տարբեր ռիսկային գործարքների իրականացումը կամ դադարեցվել են հաճախորդի հետ հաստատված գործարար հարաբերությունները, որոնցից 35 դեպքով՝ ՖԴԿ-ի կողմից բանկերին տրված հանձնարարականի համաձայն, իսկ 17 դեպքով՝ բանկերի կողմից

սեփական վերլուծության արդյունքում, որոնք հետագայում ևս դարձել են ՖԴԿ ուսումնասիրության առարկա:

Միջազգային ահաբեկչական վտանգի ընդլայնմամբ պայմանավորված ԱՖ ռիսկերի զսպման նպատակով՝ միջազգային համագործակցության շրջանակներում շարունակվել են ԱՖ տեսանկյունից բարձր ռիսկային համարվող տարածքներ և հակառակ ուղղությամբ իրականացվող

ՀՀ-ում շարունակվել է պահպանվել ԱՖ շատ ցածր ռիսկի մակարդակը

ֆինանսական գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման միջոցառումները՝ ուղղված ահաբեկչության հնարավոր ֆինանսավորման աղբյուրների,

ուղղությունների, սխեմաների, ներգրավված անձանց բացահայտմանը: Հավաքված տեղեկատվությունը պարբերական վերլուծության է ենթարկվում ինչպես հաշվետու անձանց, այնպես էլ ՖԴԿ-ի կողմից: ՖԴԿ ուսումնասիրության արդյունքներով վերահստատվել է, որ ԱՖ ռիսկի մակարդակը ՀՀ-ում շարունակում է մնալ շատ ցածր: Մինևույն ժամանակ, հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրվել են հանձնարարականներ, ԱՖ

տեսանկյունից բարձր ռիսկային համարվող տարածքներ և հակառակ ուղղությամբ իրականացվող փոխանցումների առնչությամբ լրացուցիչ միջոցառումներ իրականացնելու և հնարավորին մանրամասն տեղեկատվություն ձեռք բերելու, իսկ դրանք չհաջողվելու դեպքում՝ գործարքները մերժելու վերաբերյալ:

ԱՖ հնարավոր ռիսկերի արդյունավետ զսպման նպատակով հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են գործողությունները՝ ուղղված միջազգային կառույցների կողմից կիրառվող սահմանափակումների վերաբերյալ պահանջների կատարմանը: Այսպես, ՖԴԿ ինտերնետային կայքում հրապարակվել և հաշվետվություն տրամադրող անձանց իրազեկվել է.

- ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի (այսուհետ՝ ՄԱԿ ԱԽ)՝ միջոցների սառեցման պահանջ սահմանող բանաձևերով կամ դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում, ներառյալ՝ 1267/1989/2253 բանաձևերով՝ ԻԼԻՊ-ի (ԴԱԵՇ) և Ալ Քաիդայի, 1988՝ Թալիբանի և 1718՝ Հյուսիսային Կորեայի հետ կապված անձանց ցանկերում կատարված թարմացումների վերաբերյալ,
- ՖԱԹՖ-ի՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում ռազմավարական բացեր ունեցող երկրների, ինչպես նաև ռազմավարական բացեր ունեցող, սակայն նշված ռազմավարական բացերի վերացման նպատակով ՖԱԹՖ-ի հետ համատեղ գործողությունների ծրագիր մշակած երկրների վերաբերյալ:

Հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների միասնական պրակտիկայի ապահովման ուղղությամբ իրականացված աշխատանքներ

ՖԴԿ կողմից կարևորվում է նաև հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված պահանջների իրականացման հարցում միասնական պրակտիկայի ձևավորումը: Այդ նպատակով, հաշվի առնելով հաշվետվություն տրամադրող անձանցից ստացված ազդակները, 2017 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի կողմից «Առցանց ուսուցման համակարգի» միջոցով կազմակերպել էր ֆորում՝ առանց առերես շփման գործարքի կամ գործարար հարաբերության իբրև բարձր ռիսկի չափանիշ դասակարգելու և հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության համապատասխան միջոցառումներ անցկացնելու

***Հաշվետվություն
տրամադրող ֆինանսական
հաստատությունները
իրազենվել են
«միջնորդավորված/
դասարանային» բնույթ կրող
փոխանցումներում առկա
ռիսկերի և ձեռնարկվելիք
կանխարգելիչ
միջոցառումների
վերաբերյալ***

վերաբերյալ (այսուհետ՝ Ֆորում): Ֆորումի շրջանակներում հաշվետվություն տրամադրող անձինք միասնական հարթակում պատասխանել են ՖԴԿ կողմից բարձրացված հարցերին: Ֆորումի արդյունքները ամփոփվել և ներկայացվել են հաշվետվություն տրամադրող անձանց:

ՖԴԿ կողմից իրականացված վերլուծությունների արդյունքները ամփոփող թվով 3 շրջաբերական է ուղարկվել ֆինանսական հաստատություններին:

Շրջաբերականները վերաբերել են կանխիկով իրականացվող գործարքների և գործարար հարաբերությունների, ինչպես նաև «միջնորդավորված/տարանցիկ» բնույթ կրող փոխանցումներում առկա ռիսկերի և ձեռնարկվելիք կանխարգելիչ միջոցառումների, բարձր ռիսկային երկրների հաճախորդների հետ առանց առերես շփման գործարար հարաբերությունների հաստատմանը:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներպետական համագործակցություն

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ներպետական համագործակցությունը կարելի է բաժանել 2 մասի՝

- Համագործակցություն ՀՀ Նախագահի 2002 թվականի մարտի 21-ի թիվ 1075-Ն հրամանագրով ստեղծված Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում՝ ոլորտի քաղաքականության մշակման և համակարգման ուղղությամբ,
- Համագործակցություն ՖԴԿ-ի, վերահսկող և իրավապահ մարմինների միջև՝ տեղեկատվության փոխանակման, կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման և ՓԼ/ԱՖ հնարավոր դեպքերի բացահայտման ուղղությամբ:

Միջգերատեսչական հանձնաժողով

Միջգերատեսչական հանձնաժողովը, հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակել է «ՓԼ/ԱՖ, ինչպես նաև ՀՈԶ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի 2016-2018թթ. ազգային ռազմավարությամբ»

*Մշակվել է «Փողերի
լվացման գործերի
քննության ուղեցույց»-ը*

նախանշված նպատակներին ուղղված աշխատանքների իրականացում: Միջգերատեսչական հանձնաժողովը մշտապես ուշադրության կենտրոնում է պահում ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ներպետական համագործակցության

ամրապնդմանն, ոլորտին առնչվող խնդրահարույց հարցերի, ինչպես նաև Գնահատման հաշվետվությամբ արձանագրված թերությունների և բացերի շտկման միջոցառումների ծրագրի կատարման ընթացքը և արդյունքները: Այս առումով 2017 թվականը կարևորվել է իրավապահ մարմինների համար նախատեսված «Փողերի լվացման գործերի քննության ուղեցույց»-ի մշակման աշխատանքների ավարտով: Ուղեցույցը ներկայացվել է ՀՀ արդարադատության ակադեմիա և ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիր՝ առաջիկա ուսումնական տարվա ծրագրերում որպես դասավանդման առարկա ներառելու նպատակով:

Իրավապահ մարմինների հետ համագործակցություն

Իրավապահ մարմինների և ՖԴԿ-ի միջև ներպետական համագործակցությունը հիմնականում վերաբերում է ՓԼ/ԱՖ վարկաձևերով տեղեկատվության փոխանակմանը: ՖԴԿ կողմից կատարված վերլուծությունների արդյունքներով ՓԼ/ԱՖ վարկաձևերի առաջադրմամբ համապատասխան տեղեկացումներ են ուղարկվել իրավապահ մարմիններին տրոհում հիմնականում հանդիպող սխեմաներից կարելի է առանձնացնել հետևյալները.

- Խարդախության տարատեսակ սխեմաներ, այդ թվում՝
 - ✓ Քարտապանների վստահությունը չարաշահելու արդյունքում քարտային տվյալների ձեռքբերումներ, վիրտուալ պոս տերմինալների միջոցով գողացված քարտային տվյալների օգտագործմամբ ապօրինի գործարքներ,
 - ✓ Զանգվածային մարքեթինգի տարբեր մոդելների կիրառմամբ հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցների օրինականացման սխեմաներ,
- ՀՀ-ից դուրս՝ այլ երկրների տարածքներում անհայտ՝ հնարավոր է հանցավոր գործունեության արդյունքներով ձևավորված ֆինանսական միջոցների տարանցիկ փոխանցումներ՝ ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով,
- Հնարավոր հարկային պարտավորություններից խուսափելու, ապօրինի ձեռնարկատիրություն իրականացնելու, տնտեսական գործունեության ծավալները թաքցնելու միտում պարունակող ֆինանսական գործարքներ,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տիպաբանություններով նկարագրված սխեմաներին համապատասխանող այլ դեպքեր:

Իրականացված վերլուծությունների արդյունքում ՓԼ վարկաձով 2016-2017թթ. իրավապահ մարմիններին տրամադրված տեղեկացումների, ՖԴԿ-ի կողմից իրավապահ մարմիններից խնդրարկված և իրավապահ մարմինների կողմից ՖԴԿ-ից խնդրարկված տեղեկատվության վերաբերյալ կազմված վիճակագրությունը ներկայացվում է աղյուսակում.

	2016	2017
ՖԴԿ կողմից տեղեկացումներ իրավապահ մարմիններին	34	37
ՖԴԿ կողմից իրավապահ մարմիններից խնդրարկված տեղեկատվություն	11	5
Իրավապահ մարմինների կողմից ՖԴԿ-ից խնդրարկված տեղեկատվություն	36	58
Հարուցված քրեական գործեր	5	2

2017 թվականին ՓԼ հանցատեսակով կայացվել է 4 մեղադրական դատավճիռ, որոնցից մեկը՝ միայն ՓԼ հանցատեսակով: Մյուս դատավճիռներում փողերի լվացմանը նախորդել են գողության, խարդախության, կեղծ վճարային փաստաթղթերի պատրաստում, իրացման և հարկերից խուսափմանն ուղղված հանցագործությունները:

Փոխըմբռնման համաձայնագրեր և այլ նախաձեռնություններ

2017 թվականին ՖԴԿ-ն շարունակել է «ՓԼ/ԱՖ, ինչպես նաև ՁՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի 2016-2018թթ. ազգային ռազմավարությամբ» նախանշված նպատակների իրագործմանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը ներպետական համագործակցության ընդլայնման և ՓԼ/ԱՖ և ՁՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի առավել արդյունավետ իրականացման ուղղությամբ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում վերակնքվել են կամ նոր փոխըմբռնման համաձայնագրեր են կնքվել իրավապահ և վերահսկող մարմինների հետ: Մասնավորապես.

- Վերակնքվել են ՖԴԿ-ի և ՀՀ ԿԱ ազգային անվտանգության ծառայության միջև, ՖԴԿ-ի և ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտեի միջև կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերը,
- Հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ իրականացվող վերահսկողության ոլորտում համագործակցության ընդլայնման նպատակով փոխըմբռնման համաձայնագիր է ստորագրվել ՖԴԿ-ի և ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջև, իսկ ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ համանման հարաբերություններ կարգավորող համաձայնագրի կնքումը համաձայնեցման փուլում է:
- ՁՈՁ տեսանկյունից զգայուն նյութերի շրջանառության վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով փոխըմբռնման համաձայնագիր է ստորագրվել ՖԴԿ-ի և ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության միջև:

ՖԴԿ և ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված պետական մարմինների միջև կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի ցանկը ներկայացված է Հավելված 3-ում:

*Կազմակերպվել են
«ՓԼ/ԱՖ ռիսկեր և
գործերի քննություն» և
«ՓԼ գործերի քննության
արդի հարցեր»
թեմաներով
կոնֆերանսներ
միջազգային
փորձագետների
մասնակցությամբ*

2017թ-ի ընթացքում ՖԴԿ-ի և իրավապահ մարմինների նախաձեռնությամբ անց են կացվել շուրջ 15 հանդիպում-քննարկումներ՝ ուղղված ՓԼ գործերի քննության արդյունավետության բարձրացմանը: Բացի դրանից, ՓԼ գործերի քննություն իրականացնող իրավապահ մարմինների կարողությունների զարգացման և առկա խնդիրների քննարկման նպատակով կազմակերպվել են «ՓԼ/ԱՖ ռիսկեր և գործերի քննություն» և «ՓԼ գործերի քննության արդի հարցեր» թեմաներով

կոնֆերանսներ, որոնց մասնակցել են իրավապահ մարմինների շուրջ 40 աշխատակից: Նշված կոնֆերանսներին քննարկվել են Գնահատման հաշվետվությամբ վեր հանված խնդիրները, դրանց լուծման լավագույն ուղիները, ռիսկերի ազգային գնահատման մեթոդաբանության արդի

զարգացումները, ֆինանսական զուգահեռ քննության, ՓԼ վարկաժի առաջադրման վերաբերյալ առկա միջազգային լավագույն փորձը և այլն: «ՓԼ/ԱՖ ռիսկեր և գործերի քննություն» թեմայով կոնֆերանսին իբրև զեկուցող մասնակցել է նաև ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի գնահատման ոլորտում միջազգային փորձագետ, ԱՄՆ գանձապետարանի ֆինանսական հանցագործությունների քննության փորձագետը, ով հանդես է եկել ԱՄՆ փորձի վերաբերյալ ոլորտային զեկույցներով:

Վերահսկողություն և ստուգումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՖԴԿ շարունակել է հաշվետվություն տրամադրող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց վերահսկող մարմինների հետ համագործակցությունը՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջների պատշաճ կատարման ապահովման նպատակով:

Ստուգումների և վերահսկողական այլ միջոցառումների արդյունքում հաշվետվություն տրամադրող թվով 15 ֆինանսական և 13 ոչ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ կիրառվել են պատասխանատվության միջոցներ՝ նախազգուշացումների կամ տուգանքների ձևով:

Ֆինանսական հաստատությունների կողմից օրենսդրության խախտումները հիմնականում վերաբերել են հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությանը, տեղեկությունների պահպանմանը, ներքին դիտարկումների մարմնի իրավասություններին, ներքին իրավական ակտերին և ներքին դիտարկումների մարմնի կողմից կառավարման բարձրագույն մարմնին ներկայացվող հաշվետվություններին վերաբերող պահանջների ոչ պատշաճ իրականացմանը:

Ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց կողմից կատարված խախտումները վերաբերել են «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվառմանը, ներքին իրավական ակտին, ներքին դիտարկումների մարմնին, տեղեկությունների պահպանմանն առնչվող պահանջների ոչ պատշաճ իրականացման:

Միջազգային համագործակցություն

ՖԴԿ-ն ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի շրջանակներում համագործակցում է ինչպես օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ՝ տեղեկատվության փոխանակման նպատակով, այնպես էլ ոլորտում գործող միջազգային կառույցների հետ, համատեղ տարբեր աշխատանքային ծրագրերի իրականացման նպատակով: Ի դեմ ՖԴԿ-ի՝ Հայաստանը մասնակցում է ՓԼ/ԱՖ ոլորտում միջազգային ստանդարտների մշակման, տարբեր երկրների կողմից դրանց ներդրման ու իրականացման գործում ներգրավված միջազգային կազմակերպությունների ու կառույցների, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի, Էզմոնտ խմբի, Եվրասիական խմբի, ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի աշխատանքներին:

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն ՀՀ-ն ներկայացնող պատվիրակության կազմում մասնակցել է ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի աշխատանքներին: Հարկ է նշել, որ ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգերի 5-րդ փուլի փոխադարձ գնահատումների շրջանակներում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները մասնակցել են Լատվիայի և Չեխիայի Հանրապետության՝ ՓԼ/ԱՖ և ՋՈԶ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի համակարգի գնահատումներին՝ որպես ֆինանսական և իրավապահ հարցերով գնահատողներ, Ուկրաինայի և Հունգարիայի գնահատման աշխատանքներում՝ որպես վերանայող փորձագետներ:

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ-ին առնչվող հարցեր չեն քննարկվել: Պետք է նշել սակայն, որ 2018 թվականին նախատեսվում է ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի կողմից ՀՀ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի 5-րդ փուլի գնահատման առաջընթացի հաշվետվության քննարկումը, ինչի հետ կապած հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի և ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված մյուս մարմինների կողմից սկսվել են համապատասխան նախապատրաստական աշխատանքները:

Էզմոնտ խումբ

ՖԴԿ-ն շարունակել է Էզմոնտ խմբի անվտանգ տեղեկատվական ցանցի միջոցով տեղեկատվություն փոխանակել օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ: ՖԴԿ-ն մասնակցել է նաև Էզմոնտ խմբի և Տորոնտոյի համալսարանի կողմից կազմակերպված ծրագրին՝ ուղղված տարբեր երկրների ՖՀՄ-ների միջև տեղեկատվության փոխանակման իրավական խոչընդոտների բացահայտմանը: Շարունակվել են նաև աշխատանքները ՖԴԿ-ի կողմից հովանավորվող Թուրքմենստանի ՖՀՄ-ի հետ՝ Էզմոնտ խմբին անդամակցությանը ցուցաբերվող աջակցության շրջանակներում:

Եվրասիական խումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն այլ գերատեսչությունների հետ միասին մասնակցել է խմբի Եվրասիական խմբի լիազումար նիստին,

աշխատանքային խմբերի հանդիպումներին, ինչպես նաև ՄԱԿ ԱԽ ահաբեկչության դեմ պայքարի կոմիտեի հետ կազմակերպված անհատ ահաբեկիչների հայտնաբերման և թիրախային ֆինանսական պատժամիջոցների կիրառման վերաբերյալ աշխատաժողովին: Եվրասիական խմբի հերթական լիազումար նիստին, ի թիվս այլ հարցերի, քննարկվել է Ղրղզստանի ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի գնահատման հաշվետվությունը, որին որպես իրավապահ հարցերով գնահատող մասնակցել է նաև ՖԴԿ ներկայացուցիչը:

ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհուրդ

2017 թվականին փետրվարի 8-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից վավերացրած Աշխաբադի համաձայնագրով Հայաստանը դարձել է ԱՊՀ ֆինանսական հետախուզության ստորաբաժանումների ղեկավարների խորհրդի լիիրավ անդամ: Վերջինիս գործունեության հիմնական նպատակն է մասնակից ՖՀՄ-ների միջև ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում համագործակցության ապահովումը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում գումարված նիստերի ընթացքում ՖԴԿ-ի կողմից ներկայացվել են 2017 տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում միասնական մոտեցումների ձևավորման և ԱՊՀ ՖՀՄ-ների միջև տեղեկատվության փոխանակման պրակտիկայի վերաբերյալ նախաձեռնված ուսումնասիրության արդյունքները:

Միջազգային գնահատականներ

2017 թվականին օգոստոսին հրապարակվել է Բազելի ինստիտուտի զեկույցը, որն իրենից ներկայացնում է աշխարհի 146 երկրների

*Բազելի՝ ՓԼ/ԱՖ
ռիսկայնության
վարկանիշավորման
վերաբերյալ զեկույցի
համաձայն՝ ՀՀ-ն
համարվում է ՓԼ/ԱՖ ցածր
ռիսկայնություն ունեցող
երկիր*

վարկանիշավորում՝ ըստ երկրում առկա ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի: Երկրներին գնահատական տալիս հաշվի են առնվել այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ՓԼ/ԱՖ կանխարգելման համակարգը, ինստիտուցիոնալ կարողությունները, ինչպես նաև ֆինանսական և հանրային հատվածներում թափանցիկության մակարդակը: Գնահատումը հիմնվում է ՖԱԹՖ-ի (կամ տարածաշրջանային

մարմինների, ինչպիսին ՄԱՆԻՎԱԼՆ է) գնահատման հաշվետվությունների, Թրանսփարենսի ինթերնեշնլի, Համաշխարհային բանկի և այլ կառույցների հաշվետվությունների վրա: Հաշվետվության համաձայն՝ ՀՀ-ն գտնվում է 146 երկրներից 134-րդ տեղում՝ համարվելով ՓԼ/ԱՖ ցածր ռիսկայնություն ունեցող երկիր²:

² Ամենից ռիսկային երկրներ են համարվում և առաջնային տեղերն են զբաղեցնում ԻԻՀ-ն, Աֆղանստանը, Տաջիկստանը, Գվինեա-Բիսաուն: ՓԼ/ԱՖ տեսանկյունից ամենից ցածր ռիսկայնություն ունեցող երկիրն է համարվում Ֆինլանդիան:

Օտարերկրյա ՖՀՄ-ներ

ՖԴԿ-ն շարունակել է օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ համագործակցությունը, որի շրջանակներում 2017 թվականի ընթացքում ստացել է 27 և ուղարկել է 12 հարցում: Վերջին 2 տարվա տվյալներով ամենից հաճախ հարցումներ ուղարկվել են ԱՄՆ-ի, Լատվիայի և ՌԴ-ի ՖՀՄ-ներին և, համապատասխանաբար, հաճախակի հարցումներ ստացվել են ՌԴ-ի, Լիտվայի, Ուկրաինայի, ԱՄՆ-ի և Մոլդովայի ՖՀՄ-ներից:

ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված թվով 34 փոխըմբռնման հուշագրերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությունը ներկայացված է Հավելված 3-ում:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

2017 թվականի ընթացքում ՖԴԿ-ի տեղեկատվական համակարգերի զարգացման ուղղությամբ իրականացվել են մի շարք աշխատանքներ, այդ թվում՝

- ՖԴԿ վերլուծությունների համար նախատեսված տեղեկատվական համակարգերի կատարելագործման շրջանակներում, առաջնորդվելով Էզմոնտ խմբի FISMM մոդելի ուղեցույցով, իրականացվել են հաշվետվությունների տրամադրման նոր առցանց համակարգի նախագծմանն ուղղված աշխատանքները: Դրա արդյունքում ներդրվելու է հաշվետվությունների տրամադրման միասնական տեղեկատվական և վերլուծական գործիքներով համալրված համակարգ: Նախատեսվում է համակարգի նախագծման աշխատանքներն ավարտել 2018 թվականին:

- Շարունակվել են աշխատանքները իրավապահ մարմինների տեղեկատվական շտեմարաններին հասանելիության ձեռքբերման, ինչպես նաև իրավապահ մարմինների հետ տեղեկատվության արագ և անվտանգ ռեժիմով փոխանակման ուղղությամբ: Մասնավորապես, հաշվետու ժամանակահատվածում վերը նշված հնարավորությունները ընձեռող «Միասնական տեղեկատվական տիրույթ» համակարգին են միացել նաև ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտեն և ՀՀ քննչական կոմիտեն:

- Հաշվետու ժամանակահատվածում շահագործման է հանձնվել ՖԴԿ «Առցանց ուսուցման համակարգ»-ը: Առցանց ուսուցման համակարգի նպատակն է այս ոլորտի վերաբերյալ գիտելիքի համակարգված մատուցման միջոցով բարձրացնել հաշվետվություն տրամադրող անձանց իրազեկվածությունը: 2017 թվականի

*Շահագործման է հանձնվել
ՖԴԿ «Առցանց ուսուցման
համակարգ»*

ընթացքում առցանց ուսուցման համակարգում գրանցվել է շուրջ 220 անձ, ինչպես հաշվետվություն տրամադրող անձանց աշխատակիցներից, այնպես էլ ոլորտով հետաքրքրվող այլ անձանցից: Աշխատանքներ են իրականացվել առցանց ուսուցման համակարգերի գործարկման միջազգային փորձի ուսումնասիրության և նոր լուծումների ներդրման ուղղությամբ:

Հավելված 1. Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ցանկը
2017 թվականին վերջիններիս կողմից ներկայացված հաշվետվությունները

Հաշվետվություն տրամադրող անձինք	ՖԴԿ-ում հաշվառված են թվով`	ՖԴԿ ներկայացված հաշվետվություններ	
		Պարտադիր տեղեկացման	Կասկածելի
Ֆինանսական հաստատություններ			
Բանկեր	17	414204	259
Վարկային կազմակերպություններ	35	1743	5
Արտարժույթի առուվաճառքի գործունեություն իրականացնող անձինք	180	114	-
Արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառքի գործունեություն իրականացնող անձինք	1	286	-
Դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող լիցենզավորված անձինք	6	276	5
Ներդրումային ընկերություններ	9	1054	1
Ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչներ	3	-	-
ՀՀ Կենտրոնական դեպոզիտարիա	1	-	7
Ապահովագրական (ներառյալ` վերաապահովագրական) ընկերություններ	8	-	-
Ապահովագրական (ներառյալ` վերաապահովագրական) միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձինք	3	-	-
Կորպորատիվ ներդրումային ֆոնդեր	-	-	-
ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված կառավարիչ չունեցող ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդեր	10	-	-
Գրավատներ	113	531	1
Ոչ ֆինանսական հաստատություններ			
Ռեիլտորական գործունեություն իրականացնող անձինք	205	-	-
Նոտարներ	113	7865	-
Փաստաբաններ, ինչպես նաև իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք	1499	-	-
Անհատ ձեռնարկատեր հաշվապահներ և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք	10	-	-
Աուդիտորներ և աուդիտորական կազմակերպություններ	31	-	-
Թանկարժեք մետաղների դիլերներ	-	-	-
Թանկարժեք քարերի դիլերներ	22	-	-
Արվեստի գործերի դիլերներ	-	-	-
Սակարկությունների կազմակերպիչներ	-	-	-
Շահումով խաղերի և խաղատների կազմակերպիչներ	4	19	-
Վիճակախաղերի կազմակերպիչներ	5	2	-
Ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպիչներ	3	1	2
Հավատարմագրային կառավարման և իրավաբանական անձանց գրանցման ծառայություններ մատուցող անձինք	-	-	-
Այլ անձինք			
Վարկային բյուրոներ	1	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2279	426095	280

Հավելված 2. Հաշվետու անձանց համար իրականացված ուսուցումներ

Թեմա	Հաշվետու անձ	Մասնակիցների քանակ
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի բացահայտում, գնահատում և զսպում. միջազգային լավագույն փորձի և միտումների ներկայացում - Բանկերի կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ների վերաբերյալ հետադարձ կապի, ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում	Բանկեր	20
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները - Գյուղատնտեսական ոլորտին առնչվող ՓԼ ռիսկեր - Վարկային կազմակերպության կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում	Վարկային կազմակերպություններ	28
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - ՓԼ/ԱՖ նոր միտումների, ռիսկերի, արդիական սխեմաների ներկայացում - ՓԼ/ԱՖ և ՀՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում առկա միջազգային պատժամիջոցների ներկայացում - Դրամական փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպության կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում	Դրամական փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպություններ	5
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - ՓԼ/ԱՖ նոր միտումների, ռիսկերի, արդիական սխեմաների ներկայացում - Ապահովագրական ընկերությունների կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում	Ապահովագրական ընկերություններ	6
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - ՓԼ/ԱՖ նոր միտումների, ռիսկերի, արդիական սխեմաների ներկայացում - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ	Ներդրումային ծառայությունների մատուցող անձինք	8
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ	Գրավատներ	27
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ - ՓԼ/ԱՖ և ՀՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում առկա միջազգային պատժամիջոցների ներկայացում	Արտարժույթի փոխանակման կետեր	18
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ - Վիճակախաղերի, շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպիչների կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում - ՓԼ/ԱՖ և ՀՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում առկա միջազգային պատժամիջոցների ներկայացում	Վիճակախաղերի, շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպիչներ	13
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ - Աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում - ՓԼ/ԱՖ և ՀՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում առկա միջազգային պատժամիջոցների ներկայացում	Աուդիտորական կազմակերպություններ	23
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ - ՓԼ/ԱՖ և ՀՈՁ տարածման ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում առկա միջազգային պատժամիջոցների ներկայացում	Նոտարներ	17
ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի արդի զարգացումները, այդ թվում՝ - Գործունեությանը բնորոշ ՓԼ/ԱՖ բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ. կարմիր դրոշակներ - Փաստաբանների կողմից ԿԳՀ ներկայացնելու օրինակելի ընթացակարգի ներկայացում	Փաստաբաններ	35

ՖԴԿ-ի և ներպետական իրավասու մարմինների միջև կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերը

Իրավապահ մարմիններ

- ՀՀ դատախազություն (վերակնքված՝ 28.11.2016)
- ՀՀ ԿԱ ազգային անվտանգության ծառայություն (կնքված՝ 24.01.2017)
- ՀՀ ԿԱ ոստիկանություն (վերակնքված՝ 18.11.2016)
- ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե (վերակնքված՝ 25.09.2017)
- ՀՀ քննչական կոմիտե (կնքված՝ 16.11.2016)

Այլ իրավասու մարմիններ

- ՀՀ արդարադատության ակադեմիա (կնքված՝ 12.11.2016)
- ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն (կնքված՝ 19.01.2017)
- ՀՀ ֆինանսների նախարարություն (կնքված՝ 10.10.2017)

ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված փոխըմբռնման հուշագրերը

Երկիր	Ամսաթիվ	Երկիր	Ամսաթիվ
 Ավստրալիա	26.08.2009	 Ղրղզստան	19.02.2014
 Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	28.05.2009	 Ճապոնիա	29.10.2012
 Բելառուս	04.02.2008	 Մակեդոնիա	13.07.2011
 Բերմուդա	21.10.2009	 Միացյալ Թագավորություն	27.09.2012
 Թաիլանդ	29.11.2010	 Մոլդովա	12.07.2011
 Թայվան	12.07.2011	 Մոնտենեգրո	12.07.2011
 Թուրքմենստան	24.10.2017	 Չինաստան	08.06.2011
 Իսրայել	03.11.2011	 Պանամա	03.07.2013
 Իրան	26.05.2010	 Ռումինիա	27.05.2009
 Լատվիա	28.10.2017	 Ռուսաստան	09.06.2015
 Լեհաստան	22.09.2009	 Սան Մարինո	15.03.2010
 Լիխտենշտեյն	04.06.2014	 Սաուդյան Արաբիա	12.07.2011
 Խորվաթիա	11.07.2012	 Սերբիա	12.07.2011
 Կանադա	21.12.2009	 Վատիկան	14.04.2017
 Կիպրոս	11.07.2012	 Վրաստան	26.02.2008
 Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն	22.05.2009	 Տաջիկստան	19.05.2011
 Ղազախստան	11.11.2015	 Ուկրաինա	13.03.2008